

Total No. of Printed Pages: 2

SUBJECT CODE NO: - EE-5561
FACULTY OF HUMANITIES
M.A (Sem-II) (Geography)
Examination January-2023
Climatology-GCT-3

[Time: 3:00 Hours]

[Max. Marks:80]

N. B

- Please check whether you have got the right question paper.
- Use pencil for drawing sketch, maps and diagram wherever they are necessary.
नकाशा, आराखडा व आकृत्या काढण्यासाठी आवश्यक तेथे पेन्सिलचा वापर करावा.
  - Figures to the right indicate allotment of marks of the question.
उजवीकडील आकडे प्रश्नांना दिलेले गुण दर्शवतात
  - Use of unnecessary signs or request in the answer paper is strictly prohibited.
लक्षवेधक खुणा किंवा विनंती करण्यास प्रतिबंध आहे.

Section A (विभाग - अ)

Q1 Write the answer of all the following questions in two or three sentences each:

20

पुढील सर्व प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी दोन किंवा तीन वाक्यात लिहा

- What is Air Humidity?
हवेची आर्द्रता म्हणजे काय ?
- What is Tropopause?
तापस्तब्धी म्हणजे काय ?
- What is solar constant?
सौर स्थिरांक म्हणजे काय ?
- What is called Terrestrial energy?
भौमिक ऊर्जा कशास म्हणतात?
- What is the measurement of air pressure?
हवेचा दाब मोजण्याचे परिमाण कोणते?
- What is planetary winds?
ग्रहिय वारे म्हणजे काय ?
- Explain the Geographical Distribution of temperature
तापमानाचे भौगोलिक वितरण स्पष्ट करा.
- What is Air masses?
वायुराशी म्हणजे काय ?
- Explain the Saturation
बाष्प संपृक्तता स्पष्ट करा.

- x) What is cyclonic rain?
आवर्त पर्जन्य म्हणजे काय ?

Section-B (विभाग-ब)

Q2 Answer any Five Questions of the following.
पुढीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

60

- i) Define climatology and explain the relation of climatology to sciences.
हवामान शास्त्राची व्याख्या सांगा आणि त्याचा इतर शास्त्रांशी असणारा संबंध स्पष्ट करा.
- ii) Explain the importance of ozone gas and the causes of ozone depletion.
ओझोन वायुचे महत्व सांगून ओझोन क्षयाची कारणे स्पष्ट करा.
- iii) Explain the Horizontal distribution of temperature.
तापमानाचे क्षितीज समांतर वितरण स्पष्ट करा
- iv) Explain the air pressure belt on the earth with diagram.
पृथ्वीवरिल वायुदाब पट्टे आकृतीसह स्पष्ट करा.
- v) What is monsoon wind? Explain southwest monsoon winds.
मोसमी वारे म्हणजे काय ? नैऋत्य मोसमी वारे स्पष्ट करा
- vi) What is condensation? Explain the types of condensation.
सांद्रिभवन म्हणजे काय? सांद्रिभवनाचे प्रकार स्पष्ट करा.
- vii) What is the climate classification? Explain Koppen's climate classification.
हवामानाचे वर्गीकरण म्हणजे काय? कोपेनचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.